

जा.क्र.राखते/गुनि ३-४/अर्थसहाय्य/५५५/१३
कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे - ४११ ००१, दिनांक : १८ ऑक्टोबर २०१३

प्रति,

विभागीयक कृषि संचालक
(सर्व)

विषय : राज्य पुरस्कृत जैविक खेत उत्पादन युनिट उभारणीस अर्थसहाय्य देणेबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना.

संदर्भ : शासन निर्णय क्रमांक: राखते२०११/प्र.क्र.२८३/१७ओ, दिनांक : ७ सप्टेंबर २०१३

उपरोक्त संदर्भिय विषयानुसार, राज्य पुरस्कृत योजने अंतर्गत जैविक खेत उत्पादन युनिट उभारणीस अर्थसहाय्य देणेबाबतच्या योजनेस मंजूरी देण्यात आलेली आहे. याबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना आपणास माहितीसाठी कळविण्यात येत आहेत. मार्गदर्शक सुचनानुसार आपल्या विभागातून या योजने अंतर्गत ज्या जिल्ह्यात जैविक खेत उत्पादन युनिट अस्तित्वात नाहीत अशा जिल्ह्यातील कमीत कमी दोन प्रस्ताव जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे कडून मागविण्यात यावेत. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावांची आपले स्तरावर काळजी पुर्वक तपासणी व छापूनी करावी. व परिपुर्ण असेच प्रस्ताव कृषि आयुक्तालयास मंजूरी करीता सादर करावेत.

सोबत : मार्गदर्शक सुचना, करारनामा व
प्रकल्पासोबत सादर करावयाची विहित नमुन्यातील १२ प्रपत्रे

कृषि संचालक (निवर्गुनि)
कृषि आयुक्तालय, म.रा. पुणे-१

प्रत,

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, (सर्व)

राज्य पुरस्कृत जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीस अर्थसहाय्य देणेबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना.

राज्य पुरस्कृत जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीस अर्थसहाय्य देण्याच्या योजनेस शासन निर्णय क्रमांक : राखते २०११/प्र.क्र.२८३/१७अे, दिनांक : ७ सप्टेंबर २०१३ नुसार मंजूरी देण्यात आलेली आहे. या योजनेबाबतच्या मार्गदर्शक सुचना खालील प्रमाणे राहतील.

प्रस्तुत योजना प्रकल्पाधारित स्वरूपात राबविण्यात येईल. सदरची योजना सन २०१३-१४ ते २०१७-१८ या पाच वर्षांसाठी राबविण्यात येईल. या योजनेतील प्रकल्पास कृषि संचालक (निवागुनि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १ यांचे मार्फत मंजूरी देण्यात येईल. तसेच संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे मार्फत योजनेची अमंलबजावणी करण्यात येईल. सदरच्या योजनेअंतर्गत जैविक खत उत्पादन युनिट उभारण्यासाठी खालील प्रमाणे अटी व शर्ती राहतील.

१. जैविक खत उत्पादन युनिटची वार्षिक उत्पादन क्षमता १५० मे.टन इतकी असणे आवश्यक आहे.
२. अनुदान मंजुरीनंतर एक वर्षाच्या आत प्रत्यक्ष उत्पादन सुरु करणे आवश्यक राहिल.
३. सदर उत्पादन युनिट अनुदान मंजूरी नंतर कमीत कमी ५ वर्षे सुरु ठेवणे आवश्यक आहे.
४. मंजूर अनुदान फक्त यंत्र सामुग्री, काचसामान, रसायने, कच्चा माल, पॅकिंग साहित्य इत्यादी खरेदी करणे करिताच वापरता येईल. अनुदानित रक्कमेचा उपयोग इमारत बांधकाम, जागा खरेदी करणे, वीज व पाणी इत्यादी बाबीसाठी वापरता येणार नाही.
५. प्रस्तावित प्रकल्प राष्ट्रियकृत बँक कर्जाशी संलग्न असावा.

या योजनेत शासकीय/ निमशासकीय व खाजगी नोंदणीकृत संस्था हे लाभार्थी राहणार असून लाभार्थीची निवड खालील निकषाप्रमाणे राहील.

१. लाभार्थी संस्था कंपनी कायद्यांतर्गत/ एसएसआय युनिट म्हणून नोंदणीकृत असणे आवश्यक राहिल.
२. राज्यातील ज्या जिल्ह्यात जैविक खत उत्पादन युनिट अस्तित्वात नाही त्या जिल्ह्यास प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.
३. या याजनेअंतर्गत जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीस शासन अंगीकृत संस्थांना प्राधान्य देण्यात येईल.

राज्यशासनाच्या औद्योगिक धोरणांतर्गत देय अनुदान लक्षात घेता अनुदानाची एकूण मर्यादा २५ टक्के पर्यंत किंवा प्रकल्प खर्चाच्या २५ टक्के या पैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम देय राहिल. प्रकल्प मंजूरीनंतर संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे मार्फत दोन हप्त्यात अनुदान अदा करण्यात येईल.

मंजूर झालेले २५ टक्के अनुदान क्षेत्रिय कार्यालयामार्फत दोन टप्प्यात वितरीत करण्यात येईल. मंजूर अनुदानाच्या ५० टक्के रक्कम उत्पादन युनिट करीता आवश्यक इमारत उपलब्ध असल्यास/ किंवा भाडे तत्वावर घेतली असल्यास संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयामार्फत वितरीत करण्यात येईल. उर्वरित ५० टक्के रक्कम आवश्यक यंत्र सामुग्री व इतर साहित्य खरेदीची प्रक्रिया पुर्ण झाल्यानंतर वितरीत करण्यात येईल.

अनुदान रक्कम अदा करण्यापूर्वी संबंधित संस्थेकडून रुपये १०० च्या स्टॅम्प पेपरवर सदर युनिट कमीत कमी ५ वर्ष कार्यरत राहिल याबाबतचा नोटराईज्ड करारनामा करून घेण्यात येईल. उत्पादन युनिट ५ वर्ष चालू न ठेवल्यास अदा

केलेल्या संपुर्ण अनुदानाची रक्कम शासनास परत करणे संबंधित उत्पादकावर बंधनकारक राहिल. व याचा समावेश करारनाम्यात असणे आवश्यक राहिल.

अनुदान अदायगीसाठी प्रकल्प युनिट तपासणी व अनुदान शिफारस करण्यासाठी कृषि उपसंचालक (खते) यांचे अध्यक्षतेखालील समिती गठीत करण्यात आली आहे. या समितीचे सदस्य कृषि विद्यापीठ, नॅशनल सेंटर फॉर ऑर्गॅनिक फार्मिंग (एन.सी.ओ.पी.) नागपूर यांचे प्रतिनिधी व संबंधित जिल्ह्याचे विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालयातील तंत्र अधिकारी हे सदस्य आहेत. समितीने तपासणी अहवाल व देय अनुदानाची शिफारस केल्यानंतर अनुदान मंजूर करण्यात येईल.

शासनाने अर्थसहाय्य केलेल्या युनिट मध्ये गुणवत्ता पुर्ण जैविक खताचे उत्पादन होणे आवश्यक आहे. त्या करिता उत्पादनस्थळी गुणनियंत्रण प्रयोगशाळा असणे बंधनकारक राहिल. उत्पादकाने बॅचची साईंज योग्य ठेवावी. उत्पादित होणारी जैविक खते खत नियंत्रण अद्यादेश १९८५ मधील परिशिष्ट ३ मध्ये नमूद केलेल्या मापदंडाप्रमाणे व भारतीय मानक ब्युरोच्या मानकाप्रमाणे असावीत.

१	ॲझोटोबॅक्टर	आयएस	११३८-२००२
२	रायझोबियम	आयएस	८२६८-२००१
३	स्फुरद विरघळणारे जिवाणू	आयएस	१४८०७-२०००
४	ॲझोस्पिरिलम	आयएस	१४८०६-२०००

शेतकऱ्यांना वितरीत होणाऱ्या जैविक खतांचे नमुने शासनाच्या गुणनियंत्रण विभागामार्फत काढण्यात येतील. अप्रमाणित नमुन्यावर कायद्यांतर्गत कारवाई करण्यात येईल.

उत्पादन केलेल्या जैविक खतांची विक्री व वाटप प्रचलित नियमानुसार विविध शासकीय योजनांतर्गत तसेच खुल्या बाजारात विक्री करण्याची मुभा संबंधित उत्पादकास राहिल. सदर उत्पादित झालेल्या खतांची विक्री करण्याबाबत संपुर्ण जबाबदारी ही उत्पादकावर राहील. विक्री बाबतची कोणतीही जबाबदारी शासनावर राहणार नाही.

जैविक खत उत्पादन व विक्री खत नियंत्रण आदेश १९८५ अंतर्गत येत असल्याने राज्यशासनाच्या निविष्टा व गुणनियंत्रण विभागाकडून उत्पादन व विक्रीसाठी परवाना घेणे बंधनकारक राहिल.

राज्य पुरस्कृत जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीस अर्थसहाय्य देणे योजने अंतर्गत प्रस्ताव जिल्हा अधिकारक कृषि अधिकारी यांचे मार्फत सादर करावा. प्रस्ताव सादर करताना मार्गदर्शक सुचना मध्ये नमूद केलेल्या बाबीनुसार व प्रपत्रानुसार प्रस्ताव सादर करावा.

१. प्रकल्पाचे नाव व पत्ता
२. अर्जदाराचा तपशील : प्रपत्र १ प्रमाणे द्यावा.
३. प्रकल्पाच्या प्रास्ताविकाबाबत सविस्तर तपशिल द्यावा.
४. प्रकल्पाचे व्यापारी भवितव्या बाबतचा सविस्तर तपशिल द्यावा.
५. प्रकल्पाचा उद्देशा बाबतचा सविस्तर तपशिल द्यावा.

६. प्रकल्पासाठी आवश्यक पायाभूत सुविधा व साधन सामग्री बाबतचा तपशील द्यावा.

- अ) जमीन (स्वतःची असल्यास ७/१२ उतारा किंवा भाड्याने घेतल्यास लोज अँग्रीमेंट जोडावे.), जागेचे क्षेत्र कमीत कमी २० आर तारेच्या कुंपणासह असावे.
- ब) इमारत व इमारतीचा आराखडा - ३००० चौ. फुट इमारत आवश्यक राहिल.
- क) इमारत भाड्याने घेतली असल्यास इमारतीचे रजिस्टर्ड लोज डॉक्युमेंट (कमीत कमी ५ वर्षांचे) सादर करावे.
- ड) इमारतीचा प्लॅन/ आराखडा व पुर्णत्वाचा दाखला प्रकल्प प्रस्तावा सोबत सादर करावा.
- इ) इमारत ग्रामपंचायत/ नगरपालिका/ महानगरपालिका इदीत असल्यास संबंधित संस्थेचे ना हरकत प्रमाण पत्र असणे आवश्यक राहिल.
- फ) वार्षिक १५० मे.टन उत्पादन क्षमतेचे जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीसाठी आवश्यक यंत्र सामग्री (उत्पादनास लागणारी व प्रयोग शाळेतील साहित्यासह) सोबत जोडलेल्या प्रपत्र - २ प्रमाणे राहिल.

७. पायाभूत सुविधा :

- अ) वीज पुरवठा - ३ फेज जोडणी आवश्यक राहिल. १५० मे.ट वार्षिक उत्पादन क्षमतेसाठी ७० अश्वशक्ती एवढा वीज पुरवठा आवश्यक आहे. त्याबाबतचा तपशील सोबत जोडावा.
- ब) पाणी पुरवठा - जैविक खत उत्पादनासाठी पाण्याची उपलब्धता आवश्यक असल्याने पाणी पुरवठ्याची सोय असणे आवश्यक आहे. त्याचा तपशील देण्यात यावा.
- क) एअर कॉम्प्रेसर - जैविक खत उत्पादनासाठी फरमेटेशन, निरजंतुकीकरण व स्वच्छता या साठी तसेच निरनिराळी यंत्रे चालविण्यासाठी एअर कॉम्प्रेसरची आवश्यकता आहे. कॉम्प्रेसरची क्षमता, मेक यांचा तपशील द्यावा.

८. मनुष्य बळाबाबतची माहिती सोबत जोडलेल्या प्रपत्रामध्ये देण्यात यावी.

९. उत्पादनाची पद्धत व तंत्रज्ञानाचा स्रोत - प्रत्येक जैविक खताची उदा. अँझोटोबॅक्टर, रायझोबियम इत्यादी उत्पादन निहाय उत्पादनाची फ्लो डायग्रॅम द्यावी.

१०. जैविक खताच्या मल्टप्लीकेशनची स्कॅमटीक डायग्रॅम देण्यात यावी.

११. जैविक खत उत्पादन प्रकल्प अहवालासोबत प्रकल्पाचा अंदाजपत्रकिय खर्च, अर्थसंकल्पिय मुल्यांकन, अर्थशास्त्रीय विश्लेषण, वित्तीय तरतूद, नफा खर्चाचे गुणोत्तर इत्यादी बाबतची माहिती सोबत सहपत्रित केलेल्या प्रपत्रामध्ये सादर करावी. सदरची प्रपत्रे सी. ए. कडून प्रमाणित केलेली असावी.

१२. प्रकल्पासाठी अर्थसहाय्य देणाऱ्या राष्ट्रीयकृत बँकेचे नाव, पत्ता व खाते क्रमांक देण्यात यावा.

कृषि संचालक (निवर्गुनि)
कृषि आयुक्तालय, म.रा. पुणे-१

(१०० रुपये स्टॅम्प पेपरवर करावयाचे करारपत्र, नोटराईज्ड करावे.)

हे करारपत्र दि. .... वार ..... महिना ..... सन ..... रोजी जैविक खत
उत्पादक कंपनीच्या वतीने श्री. .... (यापुढे संबंधित उत्पादक संबोधले जाईल) व महाराष्ट्र
शासनाच्या वतीने जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, श्री. .... जिल्हा ..... यांचेमध्ये
करण्यात येत आहे. (यापुढे राज्य शासन संबोधले जाईल.)

ज्या अर्थी संबंधित उत्पादकाने शासन निर्णय क्रमांक: राखते२०११/प्र.क्र.२८३/१७अे, दिनांक : ७ सप्टेंबर
२०१३ नुसार व कृषि आयुक्तालयाच्या दि. .... रोजीच्या मार्गदर्शक सुचना नुसार जैविक खत उत्पादन प्रकल्प
अहवाल अनुदान मिळणेसाठी प्रस्ताव शासनाकडे दाखल केला आहे. त्यानुसार सदरचा प्रकल्प पुर्ण अनुदान घेतल्याच्या
दिनांकापासून किमान पाच वर्ष सुरु ठेवण्याची हमी देत आहे. राज्य शासनाचे अनुदान घेऊनही पाच वर्षांच्या
कालावधीच्या आत प्रकल्प बंद केल्यास संपूर्ण अनुदानाची रक्कम मी/कंपनी श्री./मे. ....
राज्य शासनास परत करेल. तसे न केल्यास शासनास योग्य वाटेल त्या प्रचलित कार्यपद्धती नुसार वसुल करण्यास
माझी/आमची काहीही हरकत राहणार नाही.

मी/ कंपनी श्री./मे. .... मार्फत उत्पादन केलेल्या जैविक खतांच्या विक्रीची
जबाबदारी पुर्णपणे माझी राहील. माझे/ कंपनीकडून उत्पादित केलेल्या उत्पादनाच्या विक्रीची कोणतीही जबाबदारी राज्य
शासनावर राहणार नाही असे या करारपत्राद्वारे लिहून देत आहे.

माझे/ कंपनी श्री./मे. .... मार्फत उत्पादित होणाऱ्या जैविक खतांच्या प्रत्येक
बँचची गुणवत्ता तपासणी करूनच बाजारात उत्पादन विक्री साठी पाठविण्यात येईल. शासकीय अनुदान मिळाले याचा
अर्थ घेऊन मी/ कंपनी श्री./मे. .... कोणत्याही प्रकारची मिळालेल्या अनुदानाबाबत
जाहिरात करणार नाही.

करारपत्रात नमूद केलेल्या बाबीचा भंग केल्यास सदरचा करार संपुष्टात येईल. व माझे/कंपनी कडून घेतलेल्या
अनुदानाएवढे मुल्यांकन असणारी स्थावर मालमत्ता जप्त करून राज्य शासन अनुदानाची रक्कम वसुल करेल याची
कल्पना आहे.

उत्पादक/ उत्पादकाचे वतीने श्री. .... व हुदा ..... सही .....

राज्य शासनाच्या वतीने जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी श्री. .... सही .....

साक्षीदार   १. श्री. .... पत्ता ..... सही
                      २. श्री. .... पत्ता ..... सही

प्रपत्र - १

अर्जदाराचा तपशिल :

अ.क्र.	विवरण	तपशील
१	अर्जदाराचे नाव श्री/ श्रीमती :	<div style="border: 1px solid black; height: 100px; width: 100%;"></div> <p>पासपोर्ट साईंज फोटो</p> <p>प्रमाणित करण्यात येते की, वरील फोटो श्री/ श्रीमती</p> <p>राजपत्रीत अधिकाऱ्याचे नाव, सही व शिक्का/ नोटरी</p>
२	पत्र व्यवहाराचा पत्ता पिनकोडसह	<p>झेरॉक्स साक्षांकित कर पावती</p> <p>किंवा मालमत्ता नोंदणी पावती</p> <p>किंवा पासपोर्ट</p> <p>किंवा आधारकार्ड</p>
३	अर्जदाराचा फोन नंबर :	.....
	कंपनीचे नाव :	.....
अ	कंपनीचा फोन नं.	.....
ब	फॅक्स नं.	.....
क	ई-मेल आयडी	.....
	जबाबदार व्यक्तीचा मोबाईल नं.	.....
	अर्जदाराचा मोबाईल नं.	.....
४	टॅन क्रमांक	
५	पैन क्रमांक	साक्षांकित प्रत
६	आधारकार्ड क्रमांक	साक्षांकित प्रत
७	कंपनीची नोंद खालील प्रमाणे आहे.	
	अ कंपनी कायदा १९५६	किंवा सर्टीफीकेट ऑफ इनकॉर्पोरेशन अँड आर्टिकल ऑफ मेमोरांडम
	ब महाराष्ट्रासह संस्था कायदा १९६०	किंवा
	क मुंबई सार्वजनिक ट्रस्ट कायदा १९५१	किंवा
	ड उद्योग कायदा १९५१	किंवा नोंदणी प्रमाणपत्र
	ई एमएसएमई विकास कायदा २००६	किंवा नोंदणी प्रमाणपत्र
	फ भागीदारी संस्था	किंवा रजिस्टर डीड ऑफ पार्टनरशीप फर्म
८	ग मुंबई दूकाने व संस्था कायदा १९४८	शॉप अॅक्ट नोंदणी प्रमाणपत्र
	जबाबदार व्यक्तीचे नाव	जबाबदार व्यक्ती नेमणुक पत्राची प्रत
९	जबाबदार व्यक्तीचा पत्ता	१ ते ६ प्रमाणे नमुद केलेली कागदपत्रे

प्रपत्र - २

वार्षिक १५० मे.टन उत्पादन क्षमतेचे जैविक खत उत्पादन युनिट उभारणीसाठी आवश्यक यंत्र सामुग्री (उत्पादनास लागणारी व प्रयोग शाळेतील साहित्यासह)

अ.क्र.	यंत्रसामुग्री	स्पेसिफिकेशन	संख्या	प्रत्यक्षात उपलब्ध संख्या
१	हॉरीझॉन्टल अंटोकलेक्ह किंवा व्हर्टिकल अंटोकलेक्ह	चॅंबर साईज ५'X३'X३'	१	
२	व्हर्टिकल अंटोकलेक्ह (स्मॉल)	चॅंबर साईज ४५० X २५० मी.मी.	२	
३	हॉट एअर ओव्हन	चॅंबर साईज उंची ९१० X लांबी ६०५ X रुंदी ४५५ मी.मी.	२	
४	बी.ओ.डी. इन्क्यूबेटर	चॅंबर साईज १००X७००X४५५ मी.मी.	२	
५	शेकर (डबल डेकर) किंवा	प्लॅटफॉर्म साईज ६०"X६०"- १०० कोनीकल फ्लास्क प्रति १ लि. क्षमता वरील प्लॅटफॉर्मवर व ३२ कोनीकल फ्लास्क प्रति ५ लि. क्षमता खालच्या प्लॅटफॉर्मवर किंवा	२	
	फर्मन्टर	१०० लि. क्षमता	३	
६	ऑरबीटल शोकिंग इन्क्यूबेटर	२५० मिली क्षमतेचे २५ कोनीकल फ्लास्क बसतील अशा क्षमतेचा प्लॅटफॉर्म असणे आवश्यक	१	
७	लॅमिनार एअरफ्लो चॅंबर (हॉरीझॉन्टल टाईप)	वर्किंग एरिया ६'X३'X३'	१	
८	इलेक्ट्रॉनिक कॉलनी काऊंटर	फिटेड विथ अंटोमॅटिक डिजिटल डीसप्ले अॅण्ड प्रोब. फॉर बॉक्टेरीयल कॉलनी	१	
९	पी. एच. मीटर	पी.एच. रेज ०-१४, तापमान रेज ० ते १००० से. आणि मायक्रोप्रोसेसर	१	
	मॅक्निकल मिक्सर	मिक्सिंग ड्राय पावडर विथ लिकिवड क्षमता ५० किलो	१	
१०	मिक्सिंग ट्रे	ट्रे शुड बी मेड ऑफ गॅल्वनाईज्ड आयर्न शीट साईज ८'X४'X६'	१	
११	मायक्रोस्कोप	ट्रायनोक्युलर मायक्रोस्कोप हॅर्वींग १०० टाईम्स् मॅग्नीफिकेशन कॅमेरा	१	
१२	ग्रोथ चॅंबर	चॅंबर वीथ ऑल अॅक्सेसरिज	१	
१३	एअरकॉंडिशनर	क्षमता १.५ टन	२	
१४	इलेक्ट्रॉनिक टॉप लोडिंग बॉलन्स	मायक्रोप्रोसेसर बेस्ड ऑन सिंगल टच सबट्रॅक्टीव्ह ट्रेनिंग वीथ ऑडिबल बीप क्षमता १०० ग्रॅम, सेन्सिटीव्हीटी ०.०१ ग्रॅम	१	
१५	फिजिकल बॉलन्स	१. क्षमता १००० ग्रॅम कमीत कमी ०.०१ ग्रॅम २. अव्हेरी बॉलन्स क्षमता १० ते १०० किलो	१ १	
१६	रेफ्रिजरेटर	क्षमता २८५ लिटर सिंगल डोअर	२	
१७	वॉटर डिस्टीलेशन युनिट	फिटेड वीथ इलेक्ट्रॉनिकी अॅपरेटेड हिटर अॅण्ड आऊटपुट कॅप्सिटी ऑफ डिस्टिल्डवॉटर अबाऊट १० लि./तास	२	
१८	डेमिनॉरलाईजर		१	
१९	सिलिंग मशिन	एलिमेन्ट प्लेट साईज १.५ "X२" वीथ काऊंटिंग युनिट	२	
	ग्लास वेअर्स	५ लि. क्षमता	५०	
२०	१. कोनिकल फ्लास्क	२५० मिली. क्षमता	५०	
		१०० मिली. क्षमता	५०	
	२. पेट्रि डिशेस	बोरोसिल मेक	१००	
	३. ट्रेस्ट ट्युब्ज	२० मिली, ५० मिली	४००	
२१	केमिकल	आवश्यकतेनुसार		
	कच्चामाल	लिग्नाईट/ चारकोल १००-१५० मेष		
२२	१. कॅरियर मटेरियल			
	२. गम अँकेशिया	१०० मेष		
२३	पॅकिंग मटेरियल	पॉलियूथिन किंवा पॉलिप्रैपलिन बॅग्ज ऑफ ७५-१०० मायक्रॉन थीकनेस	उत्पादना नुसार	
२४	पेरिस्टॅटिक पंप	२५० मि.ली./ मिनिट	२	
२५	कुलिंग कॅबिनेट	२५० लिटर	१	

Annexure – III
Project Outlay – Model Project on 150 TPA / Shift Bio-fertilizer Unit.

(Rs.lakh)

Sr. No.	Particulars	Quantity	Rate	Cost
Land and Building				
1	Cost of Land	Cost of Land 2000 sq.mt.		
2	Land Levelling	Lumpsum		
3	Fencing and Compund Wall and Gates	Lumpsum		
4	Civil Structure	3000 sq ft		
	Sub Total			
Plant, Machinery and Equipments				
5	As per annexure II			
Other expenses capitalised				
6	Interest during gestation/ construction period and first year expenses capitalised			
7	Margin money for Working Capital			
8	Preliminary and Pre-op. Expenses			
9	Total Project outlay			
	Say			
	Margin Money	25%		
	Bank Loan			
	Subsidy	25% of Project Cost or Rs.25 lakh whichever is lower		

Annexure - IV
Techno-economic Parameters

S.No.	Components	Quantity / value/
1	Installed Capacity (in TPA)	
2	Capacity Utilisation	
3	Sale price of biofertilizer (Rs /kg or /lit)	
4	Power/ Fuel charges (Rs.lakh/year)	
5	Media preparation (Rs.lakh/year)	
6	Water charges (Rs.lakh/year)	
7	Carrier material (Rs.lakh/year)	
8	Packing material (Rs.lakh/year)	
9	Salary (Rs.lakh/year)	
10	Administrative expenses (Rs.lakh/year)	
11	Wages (Rs.lakh/year)	
12	Insurance (% of sales)	
13	Repair and maintenance (% of sales)	
14	Selling and marketing expenses (% of sales)	
15	Rate of interest on term loan	
16	Rate of interest on working capital	
17	Margin (% of out lay)	
18	Subsidy (% of total financial out lay)	
19	Depreciation	
	1. Civil structure 5%	
	2. Implements and machinery 10%	
	3. Misc. assets 10%	
21	Income tax	

Annexure - V

Parameters for 150 TPA Bio fertilizer unit

Sr. No.	Particulars	1 Year	2 Year	3 Year	4 Year
1	Installed capacity (Mt)				
2	Product Mix				
	1 Kg. Packet				
	5 Kg. Packet				
	For 1000 ml Pet Bottle				
	For 500 ml Pet Bottle				
3	Capacity utilization (in %)				
4	Sales Price (Rs. Per Kg of Biofertilizer)				
	1 Kg. Packet				
	5 Kg. Packet				
	For 1000 ml Pet Bottle				
	For 500 ml Pet Bottle				
5	Power load (KVA)				
6	Power factor				
7	Cost of power (Rs / unit)				
8	Units / year				
9	Rate of Interest on Bank Loan				
10	Rate of Interest on Working Capital				
11	Margin				
12	Loss due to Contamination*				
13	Power Charges (Rs.lakh)				
14	Medium preparation (Rs.lakh)				
15	Wages (Rs.lakh)				
16	Salary (Rs.lakh)				
17	Water Charges (Rs.lakh)				
18	Packing Material (Rs.lakh)				
19	Carrier Material (Rs.lakh)				
20	Insurance (Rs.lakh)				
21	Repair & Maintenance (Rs.lakh)				
22	Administrative Expenses				
23	Marketing Expenses & Selling Expenses				
24	Mother Culture**				
25	No. of Strains				
26	No. of Tubes				
27	Rate (Rs.)				
28	Depreciation(%)				
29	Civil Structures				
30	Plant & Machinery				
31	Miscellaneous Assets				

Annexure - VI

Calculation of IRR, BCR & NPW – Model Project on 150 TPA/ Shift Bio-fertilizer Unit

(Rs.lakh)

Particulars	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Total
Capital Cost						
Recurring Cost						
Total Cost						
Benefits						
Depreciated Cost of Structure						
Total Benefits						
Net Benefits						
Discounting Factor @ 15%						
NPW						
PWC						
PWB						
BCR						
IRR						

Sensitivity analysis :

Increase in cost by 3%						
Decrease in benefit by 3%						
Net Income						
DF at 15 %						
NPW						
PWC						
PWB						
BCR						
IRR						

Annexure - VII

Calculation of Working Capital – Model project on 150 TPA/Shift Bio-fertilizer Unit

(Rs.lakh)

Particular	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5
installed capacity (MT)					
Capacity Utilized (MT)					
Raw Material (1 month)					
Work in Progress(10)					
Finished Production (15 days)					
Debtors (15 days)					
Sundry Creditors					
Working Capital Required					
Margin Money on Working Capital					
Bank Loan for working Capital					

Annexure - VIII
Income and expenditure – Model Project on 150 TPA/Shift bio-fertilizer Unit.

(Rs.lakh)

Sr. No.	Particulars	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5
1	Installed Capacity in MT					
2	Capacity Utilization (in %)					
	Capacity Utilized in MT					
3	INCOME {RS lakh}					
	1 Kg Packet					
	5 Kg Packet					
	1000 ml bottle					
	500 ml bottle					
	Less due to Contamination					
4	Total Income					
5	EXPENDITURE					
	Power					
	Medium Preparation					
	Wages					
	Water Charges					
	Packing Material					
	Carrier material					
	Taxes and Insurance					
	Salary					
	Administrative Expenses					
	Selling expenses					
	Mother Culture					
	Interest on working capital					
6	Total Expenditure					
7	Gross Surplus (PBDIT)					
8	Depreciation					
9	Interest on Term Loan					
10	Profit after Depreciation Interest					
11	Tax					
12	Profit after Depreciation, Interest and Tax					
13	Surplus available for Repayment					
14	Debt Service coverage Ratio					
	Coverage Available					
	Debt					
	Value					
	Value					
	DSCR					
	Average DSCR					

Annexure - IX

Calcualtion of Depreciation (WDV) – Model Project on 150 TPA Bio-Fertilizer Unit.

(Rs.lakh)

Sr. No.	Particulars	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5
1	Civil Structures					
	Depreciation @ 5%					
	Depreciated Cost					
2	Plant & Machinery					
	Depreciation @ 10%					
	Depreciated Cost					
	Total Depreciation					

Annexure - X
Break Even Analysis – Model Project on 150t Bio-fertilizer

(Rs.lakh)

Sr. No.	Particulars	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5
1	Installed capacity					
2	Capacity Utilised					
3	Sales revenue					
4	Variable cost					
	Power					
	Medium Preparation					
	Wages					
	Water Charges					
	Packing Material					
	Interest on working capital					
	Carrier Material					
	Selling Expenses					
	Mother Culture					
	Total variable cost					
5	Fixed cost					
	Rent, rates, Taxes and Insurance					
	Administrative Expenses					
	Repair & Maintenance					
	Salary					
	Depreciation					
	Interest on Term loan					
	Total fixed cost					
6	Sale revenue per /tonne of biofertilizer					
7	Variable Cost / tonne of biofertilizer					
8	contribution / unit					
9	Break even point (M)					
10	Break even point (%)					
11	Break even point (Sales revenue)					

Annexure -XI

Repayment Schedule – Model Project on 150 TPA Bio-fertilizer Unit.

(Rs.lakh)

Annexure -XII
Man power requirement for 150 TP A Bio-fertilizer unit

Sr. No	Manpower requirement	Number	Name of Person	Educational Qualification	Experience
1	Biologist / Micro Biologist				
2	Sales Officer				
3	Accountant and clerical Assistant				
4	Drivers				
5	Floor Supervisor i Production Supervisor				
6	Technical Staff (boiler operator if required, mechanic / electrician)				
7	Skilled labourers				
8	Semi- skilled labourers, depending upon the volume of production				
9	Unskilled				